

Penningpolitik och makrotillsyn i en globaliserad värld

Riksbankschef
Stefan Ingves

Nationalekonomiska föreningen 28 maj, 2014

Konsekvenser av finanskrisen

- Större ansträngningar måste göras för att undvika finansiella obalanser
  - Nytt politikområde – makrotillsyn – med fokus på systemrisk
  - Fokus här idag:
    - Samspel makrotillsyn och penningpolitik
    - Effekter av åtgärder för att minska finansiella obalanser
    - Internationellt samspel och beroende
-

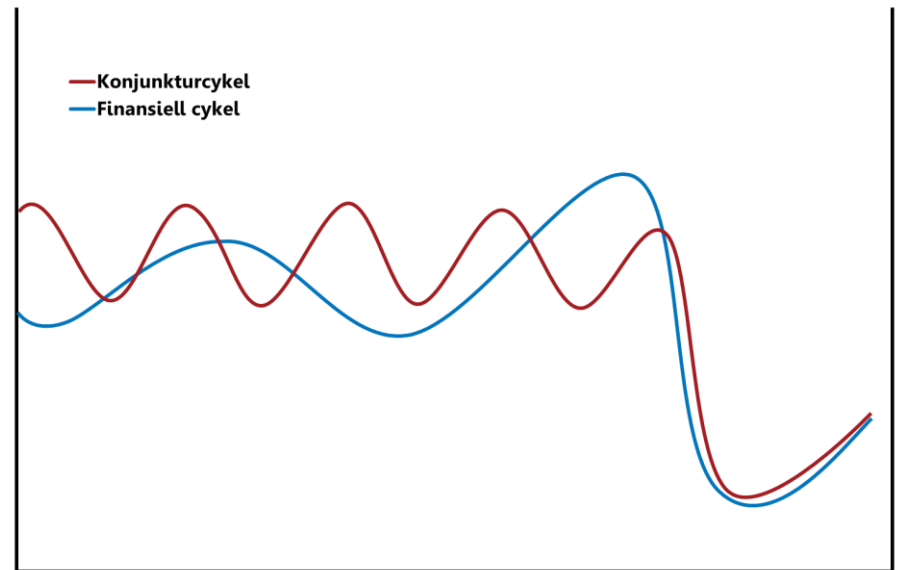
Paralleller makrotillsyn – inflationens måls politik

- Ny politik ska sjösättas
    - Hur kommer den att fungera?
    - Begränsade praktiska erfarenheter (jfr. inflationens måls politik i början av 1990-talet)
    - "Learning by doing"
  - Stabilisering av cykler
    - Inflationens måls politik – konjunkturcykler och inflation
    - Makrotillsyn – finansiella cykler (tidsdimensionen)
      - Även tvärsnittsdimension (t.ex. länkar i det finansiella systemet vid given tidpunkt)
      - Här: fokus på tidsdimensionen
-

Stabilisering av cykler

- Stora problem om finansiell cykel "spårar ur" ⇒ måste också stabiliseras!
- Grundtanke efter krisen:
  - Makrotillsyn – finansiell cykel
  - Penningpolitik – konjunkturcykel/inflation
- Men: Allt är inte löst! Pågående internationell diskussion

Frågor kring makrotillsynen i den internationella debatten

- Bör makrotillsyn och penningpolitik bedrivas separat eller finns skäl att koordinera?
  - Behöver makrotillsynen stöd av penningpolitiken i vissa lägen?
-

Penningpolitik och makrotillsyn – separat eller samordnat?

(A) Samordnat: $E \sum_t^{\infty} \beta^t [(\pi_t - \pi^*)^2 + \lambda_1 (y_t - y^*)^2 + \lambda_2 (f_t - f^*)^2]$

(B) Separat: $E \sum_t^{\infty} \beta^t [(\pi_t - \pi^*)^2 + \lambda_1 (y_t - y^*)^2]$

$E \sum_t^{\infty} \beta^t [\lambda_2 (f_t - f^*)^2]$ f : finansiell cykel

- Alltid möjligt att välja (B) $\Rightarrow$ Samordning minst lika bra som separation
- Men:
  - Andra kostnader med (A), t.ex. otydlig politik?
  - Oklart *hur stora* vinster i praktiken med samordning

Penningpolitik och makrotillsyn – separat eller samordnat?

- Exempel på samordning: Storbritannien(?)
    - BoE både penningpolitik och makrotillsyn (uppdelat på MPC och FPC, men uttalad ambition att koordinera):

“The Government intends that the frameworks for monetary policy and macro-prudential policy ... should be coordinated”
  - Sverige institutionellt närmare separation
    - Men finansiellt stabilitetsråd (FI, FiDep, RB, RGK)
    - Delat ansvar för finansiell stabilitet
  - Förmodligen viktigare att någon har ansvar och agerar än att det sker i perfekt samordning!
-

Behöver penningpolitiken hjälpa till?

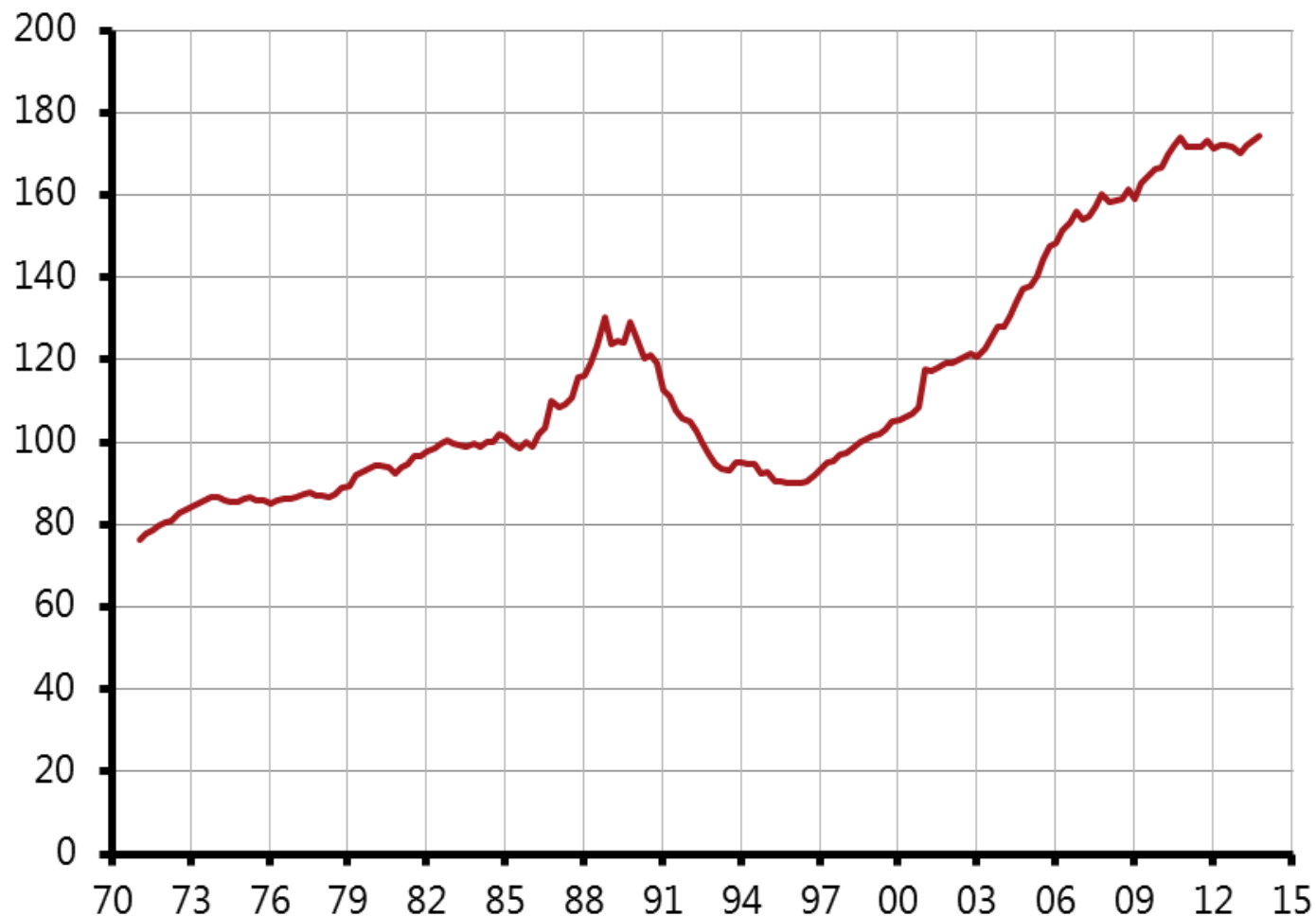
- Ja, menar många
  - Motiv 1: Makrotillsynsåtgärder kan kringgås
    - Penningpolitiken "kryper in i alla sprickor" (Stein)
  - Motiv 2: Större risk för "inaction bias" inom makrotillsyn
    - Åtgärder upplevs som mer dramatiska
    - Tillsynsmyndigheter mindre oberoende
  - Motiv 3: Penningpolitiken kan *orsaka* problem
    - Låg ränta länge: felaktiga förväntningar och ökat risktagande
-

Behöver penningpolitiken hjälpa till?

- Viktigt: pågående internationell diskussion!
    - Begränsat avtryck i svensk debatt
    - Här hemma: "Makrotillsynen fixar allt, penningpolitiken behöver inte användas"
  - Men: Inte ens makrotillsyn *och* penningpolitik räcker förmodligen i längden
    - Samarbete mellan fler politikområden krävs – bostadspolitik, finanspolitik
-

Hushållens skulder som andel av disponibel inkomst

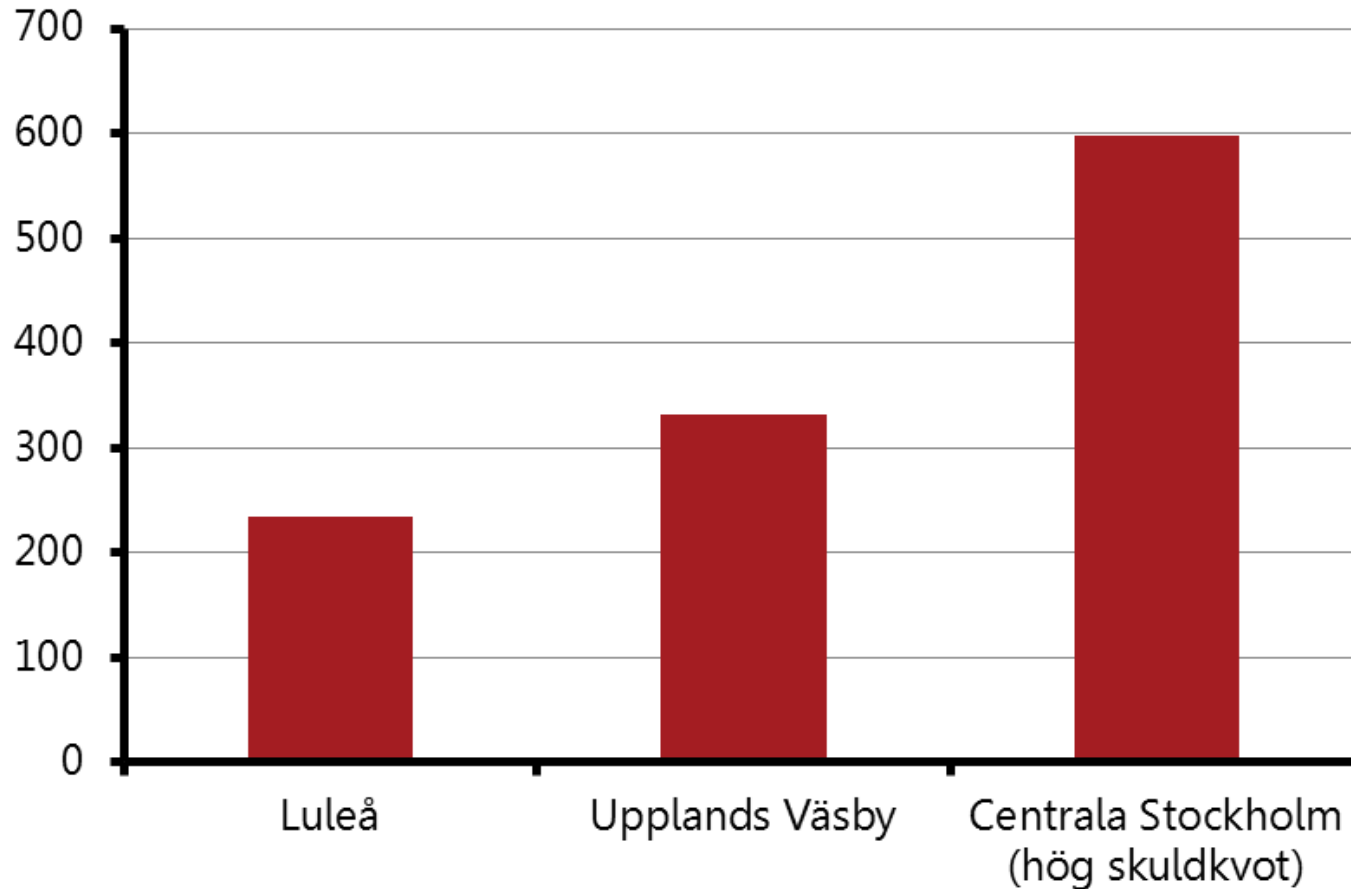

Låt oss konkretisera – några räkneexempel

Hushållen

	Luleå	Upplands Väsby	Centrala Stockholm (hög skuldkvot)
Disponibel inkomst (kr månad)	39 000	44 000	55 000
Total skuld (kr)	1 100 000	1 750 000	3 950 000
Skuldkvot (%)	235	331	598

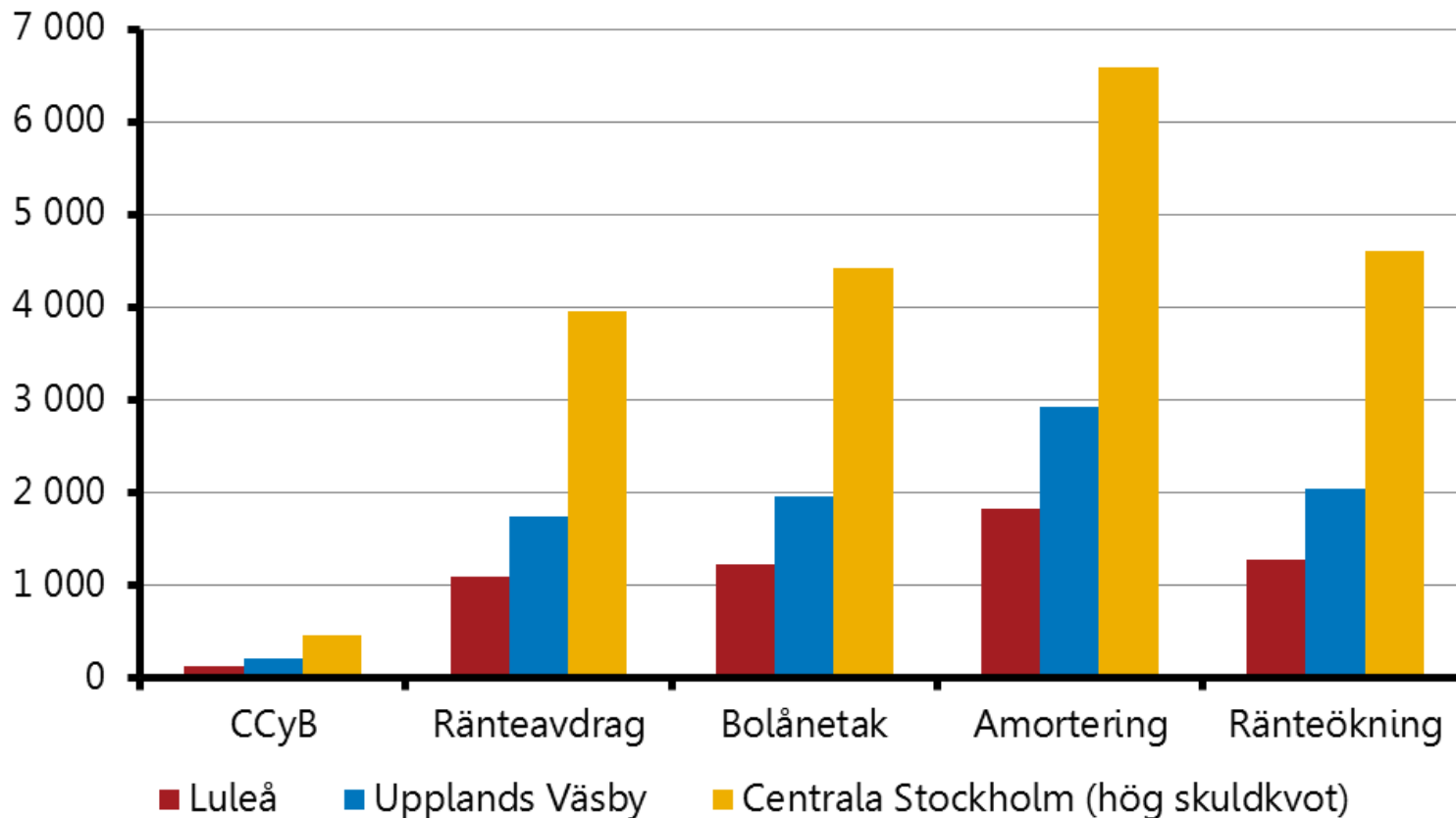
Hushållens skulder som andel av disponibel inkomst

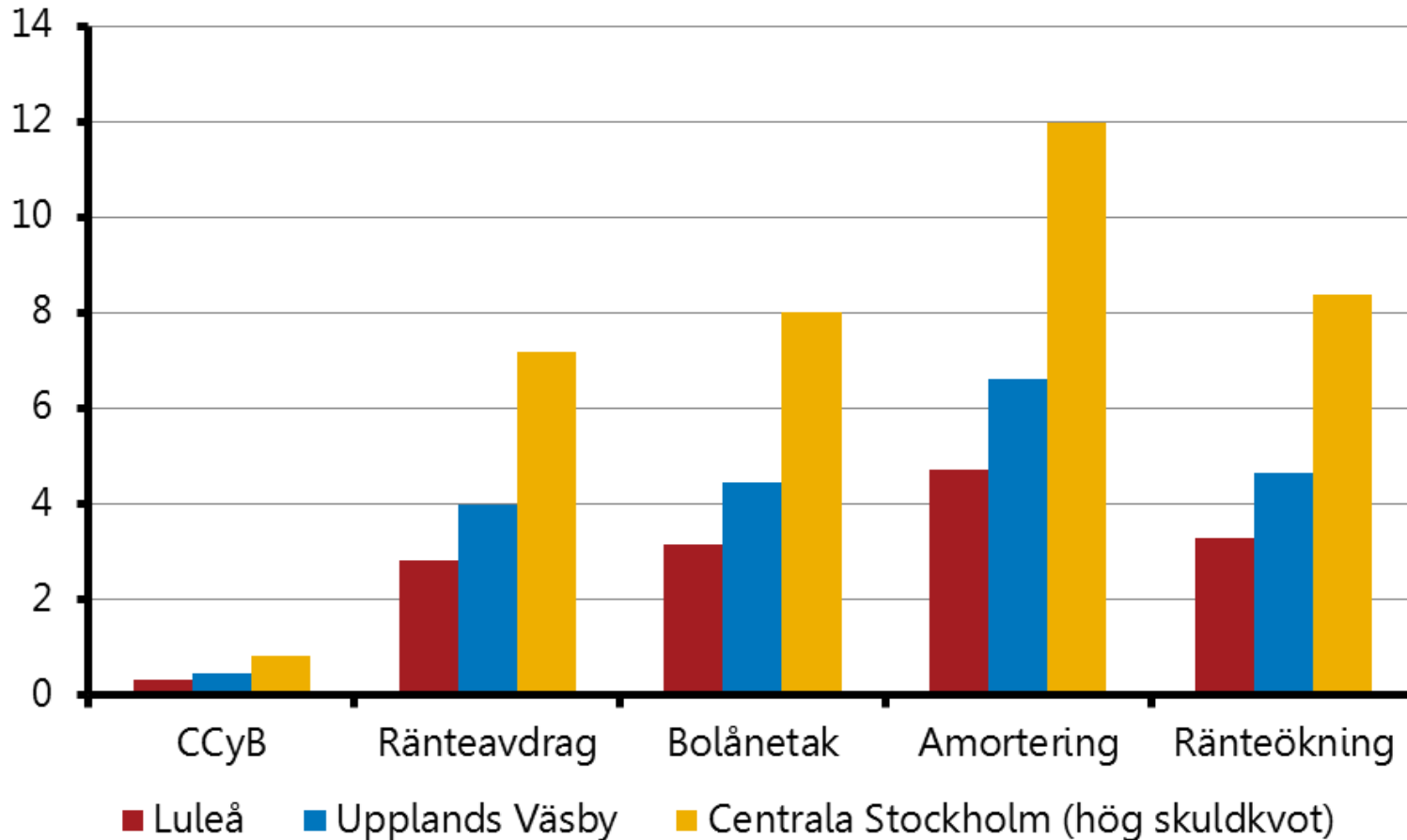
Effekter av olika policyåtgärder

- Kontracyklisk kapitalbuffert (CCyB) på 2,5 procent
  - Avskaffat ränteavdrag
  - Sänkt bolånetak, från 85 procent till 75 procent
  - Amorteringskrav på 50 år (antagit amorteringsfritt i ursprungsläget)
  - Ränteökning på 2 procentenheter
-

Utgiftsökningar av olika policyåtgärder

Utgiftsökningar av olika policyåtgärder

Några slutsatser av räkneövningarna

- Makrotillsynsåtgärder (och andra åtgärder) påverkar lånekostnader och incitament till skuldsättning
  - Vissa åtgärder mer effektiva än andra
    - Hitta balans
  - Det kommer att kosta att komma till rätta med problemet – ingen "free lunch"
  - Viktigt att agera skyndsamt!
    - Obalanser kan fortsätta byggas upp
    - Kan inte vänta på bättre läge
-

Samarbete/samordning internationellt?

- Lång tradition av internationellt samarbete kring *finansiell stabilitet*
    - Baselkommittén, etc.
  - Mer intensivt efter krisen
  - Under senare tid: Krav från vissa håll på samordning även inom *penningpolitiken*
-

Internationell penningpolitisk samordning?

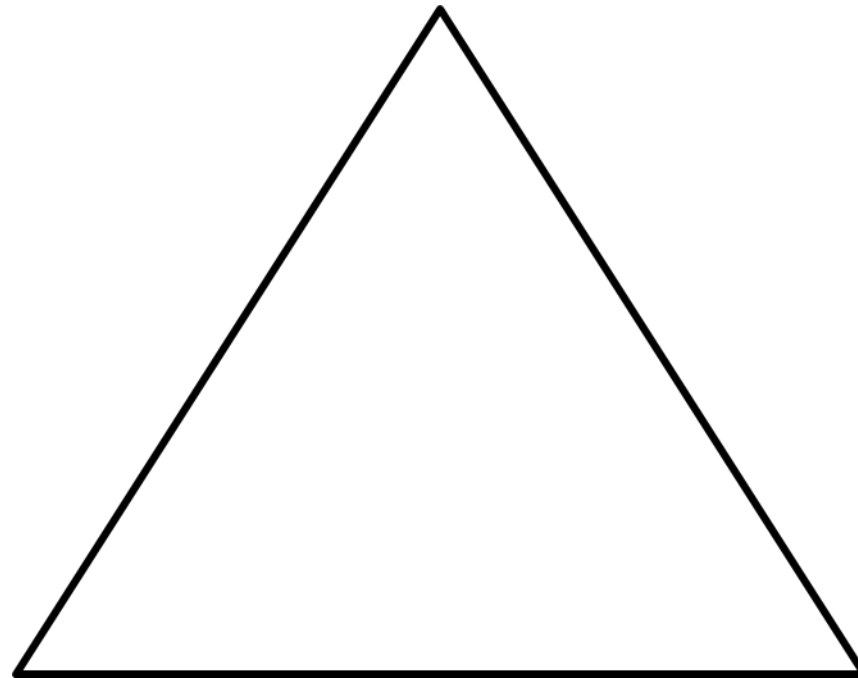

- Ovanligt efter Bretton Woods, även om undantag (t.ex. gemensam sänkning oktober 2008)
  - Fortgående integration av världens finansiella marknader
  - Penningpolitiken i stora länder en drivkraft till kapitalflöden
  - Svårare bedriva penningpolitik i mottagarländerna
    - Konsekvenser för ekonomisk stabilitet, finansiell stabilitet
  - Främst utvecklingsekonomier, men även andra
  - Skäl till penningpolitisk samordning?
-

“Trilemmat” i internationell ekonomi

Det går inte att samtidigt uppfylla alla tre villkor

Fast växelkurs

Fria kapitalflöden

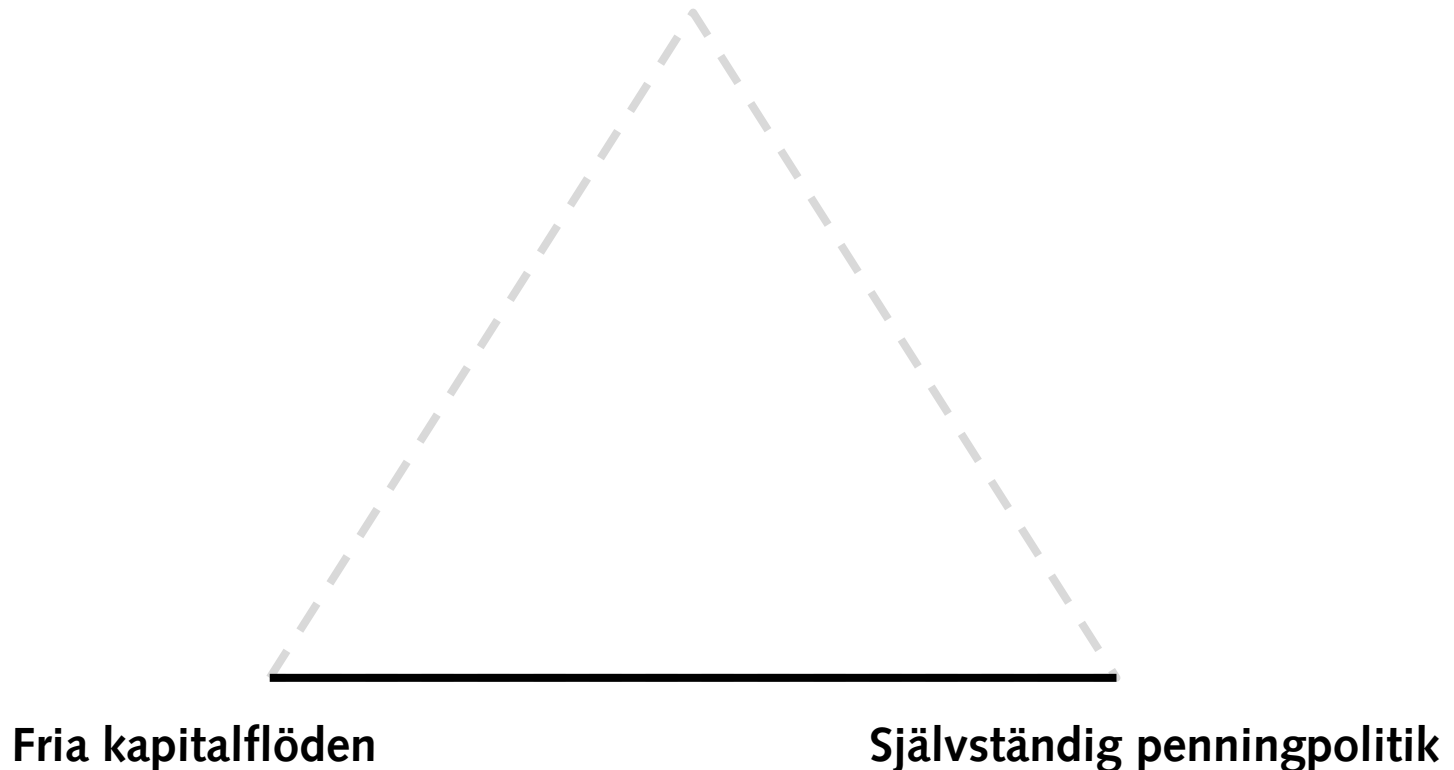
Självständig penningpolitik

Egentligen ett "dilemma"?

Egen penningpolitik inte möjlig om fria kapitalflöden, oavsett växelkursregim

(Rey, 2013)

Fast växelkurs

Penningpolitik i en integrerad värld

- Väl stark slutsats! Rörlig växelkurs ger alltså penningpolitisk autonomi
  - Men: Svårare anpassa monetära förhållanden till eget ekonomiskt läge
    - Långräntor bestämda på globala marknader
    - Kapitalflöden stor verkan på växelkurser
    - Global finanscykel driven av penningpolitik i stora länder (Rey, 2013)
-

Hur hantera internationella spillover-effekter?

- Centralbanker samordnar sin politik?
    - Mindre sannolikt, Blanchards "Loch Ness-odjur"
      - Mål sätts nationellt
      - Svårt att komma överens om effekter
    - Men: Skäl att i *analysen* ta in mer av globala aspekter (jfr. finansiella faktorer efter krisen)

  - Nationell makrotillsyn? (global finansiell cykel)
    - Ja, men "learning by doing"

  - (Kapitalregleringar)
-

Sammanfattning

- En mer komplicerad värld efter krisen
  - Ökad insikt om att penningpolitiken beroende av
    - Andra politikområden
    - Penningpolitiken i andra länder
  - Intressanta men öppna frågor
  - Men politik behöver bedrivas här och nu...
-